

Sygn. akt I C 491/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu - Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący – SSO Ewa Lisowiec

Protokolant - stażysta Joanna Lubańska

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2017 r. w Toruniu

sprawy z powództwa (...) Banku Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko R. M.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej R. M. na rzecz powoda (...) Banku Spółka Akcyjna w W. kwotę 98.679,35 (dziewięćdziesiąt osiem tysięcy sześćset siedemdziesiąt dziewięć złotych trzydzieści pięć groszy) z odsetkami umownymi liczonymi od kwoty 90.221,29 złotych od dnia 8 lutego 2017r. w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, która aktualnie wynosi 10% w stosunku rocznym, jednak nie więcej niż dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie aktualnie wynoszących dwukrotność sumy stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 10.351,00 (dziesięć tysięcy trzysta pięćdziesiąt jeden złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt IC 491/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 lutego 2017r. złożonym w trybie elektronicznego postępowania upominawczego powód (...) Bank SA w W. domagał się zasądzenia od pozwanej R. M. kwoty 98.679,35 zł wraz z odsetkami umownymi od kwoty 90.221,29 zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, nie więcej niż odsetki maksymalne, liczonymi od dnia 7 02 2017r. do dnia zapłaty. Nadto domagał się zwrotu kosztów procesu w tym kosztów sądowych 1234 zł.

Sąd Rejonowy Lublin Zachód w Lublinie dnia 2 marca 2017r. i przekazał sprawę do tut. Sądu wskazując w uzasadnieniu, że brak jest podstaw do wydania nakazu zapłaty.

W uzupełnieniu pozwu (k. 13 i dalej) powód podał, że domaga się zasądzenia odsetek umownych od dnia 8 lutego 2017r. i zasądzenia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa 17 zł.

W uzasadnieniu pozwu podniesiono, że zobowiązanie pozwanej wobec powoda wynika z zawartej dnia 25 października 2015r. umowy kredytu. Dłużnik nie wywiązał się z tej umowy. Powód wypowiedział umowę pozwanej, a roszczenie

stało się wymagalne. (...) Bank SA jest następcą prawnym Banku (...) SA wobec przejęcia części majątku tego banku. Dlatego pozew jest zasadny.

Pozwana w odpowiedzi na pozew (k. 75) wniosła o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu przyznała, że zawarła z poprzednikiem prawnym powoda umowę kredytu, jednak żądanie jako nieudowodnione jest niezasadne. Nie wiadomo w oparciu o jakie dokumenty źródłowe powód wyliczył zadłużenie pozwanej, sam zaś wyciąg z ksiąg bankowych nie jest dokumentem urzędowym. Nadto roszczenie jest przedwczesne, gdyż wypowiedzenie umowy było bezskuteczne. Bank nie wykazał, że spełnione zostały postanowienia z § 8 umowy pozwalające dokonać wypowiedzenia. Nie wskazano pozwanej jakich rat i w jakich kwotach miałyby je spłacić. Wypowiedzenie umowy stanowi nadużycie prawa podmiotowego przez powoda w rozumieniu art. 5 kc. Nastąpiło bowiem ono bez wezwania do dokonania spłaty i bez poinformowania o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Dlatego pozwana wnosi jak we wstępie.

W dalszym toku procesu powód złożył dalsze dokumenty do treści których pozwana – mimo zobowiązania k. 93 akt - nie ustosunkowała się.

Sąd ustalił co następuje:

W dniu 25 października 2015r. Bank (...) SA w W. i pozwana R. M. zawarli umowę kredytu gotówkowego (przeznaczonego w części na spłatę innych kredytów) na kwotę 93.297,32 zł – w 77.812,61 zł kredytu i 15.484,71 zł prowizji. Całkowita kwota do spłaty (z odsetkami) wynosiła 129.0971,89 zł. Spłata nastąpić miała w 84 ratach miesięcznych ratach równych (poza ostatnią ratą) poczynając od 2 grudnia 2015r. W razie niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków umowy bank miał prawo ją wypowiedzieć. Wówczas kredytobiorca był zobowiązany do spłaty całości zadłużenia wraz z odsetkami i prowizjami. Oprocentowanie należności przeterminowanych równe było czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP.

(dowód: umowa z zał. k. 35 - 43 akt)

Wobec niespłacania rat pozwana została wezwana do zapłaty. Wezwanie w dniu 26 sierpnia 2016r. odebrał mąż M. M..

(dowód: zestawienie wysłanych pism i dowód doręczenia k. 85 i 89-90 akt).

Spłata nie nastąpiła. Pismem z dnia 5 października 2016r. bank umowę kredytu wypowiedział. Pozwanej doręczono wypowiedzenie dnia 17 X 2016r. Przesyłkę odebrał mąż M. M..

(dowód: wypowiedzenie k. 44 akt)

- zestawienie wysłanych pism i dowód doręczenia k. 86, 45-46 i 987-88 akt).

(...) Bank SA jest następcą prawnym Banku (...) SA wobec podziału i przejęcia części majątku Banku (...) (przeniesienie na A. Bank zorganizowanej części przedsiębiorstwa).

(dowód: wyciąg z KRS, plan podziału k. 19-34, 50- 71 akt)

Dnia 15 lutego 2017r. poinformowano pozwaną, że zadłużenie nie zostało uregulowane, a sprawa zapłaty kwoty 98.854,78 zł została przekazana do firmy (...) sp. z o.o. we W..

(dowód: pismo k. 47 akt)

Dnia 7 lutego 2017r. sporządzono wyciąg z ksiąg bankowych na kwotę 98.679,35 zł. Pismem z dnia 15 lutego 2017r. pozwaną wezwano do zapłaty należności głównej 98.529,35 zł, odsetek 175,43 zł i opłaty 150 zł. Zapłata nie nastąpiła.

(dowód: wyciąg k. 48 akt)

- wezwanie k. 49 akt)

Pozwana na poczet odsetek od kredytu wpłaciła 838,12 zł, 781,34 zł, 774,88 zł, 718,79 zł a na poczet kolejnej raty odsetek w kwocie 761,37 zł spłaciła 108,35 zł. Nastąpiło to do dnia 2 kwietnia 2016r. Tytułem spłaty kapitału zapłaciła kolejno: 709,17 zł, 765,95 zł, 772,41 zł, 828,50 zł. Suma opłat związanych z wysłanymi wezwaniem wyniosła 150 zł.

(dowód: wyliczenie kredytu k. 91 akt)

Sąd zważył co następuje:

Stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o zaofiarowane dowody z dokumentów.

Dokumenty te uznano za materiał wiarygodny. Żadna ze stron nie zaprzeczyła prawdziwości złożonych dokumentów; żaden dokument nie wzbudził również zastrzeżeń Sądu – nie było ku temu przesłanek. Dlatego uznano, że odzwierciedlają one rzeczywisty stan rzeczy. Pozwana zarzuciła pozwanemu nie tyle niewiarygodność dokumentów, ile brak dokumentów źródłowych (niezałączonych do pozwu) na podstawie których można byłoby ustalić wielkość zadłużenia.

Powód nie kwestionował, iż wyciąg z ksiąg bankowych nie jest dokumentem urzędowym. W obecnym stanie prawnym nie jest to okoliczność sporna. W odpowiedzi na zarzut pozwanej powód złożył dokumentację – w tym wyliczenie kredytu k.91 akt i dowody doręczenia wezwania i wypowiedzenia umowy – do treści których pozwana mimo zobowiązania /k. 93 akt/ nie ustosunkowała się. W takiej sytuacji sąd uznał, iż przyznała ona okoliczności i fakty wskazane przez powoda i wykazane tymi dokumentami (art. 230 kpc).

Zdaniem sądu okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy nie budziły wątpliwości. W tej sprawie – mając na uwadze treść pisma pozwanej – sporne było tylko to, czy pozwanej doręczono wezwanie do zapłaty, jaka jest wielkość zadłużenia i czy wypowiedzenie umowy odniosło skutek prawny. Pozwana odwołała się też do treści ustawy z 29 sierpnia 1997r. Prawo Bankowe (Dz.U.1876 z 2017r. t.j.) zgodnie z którym (art. 75 c) bank winien wezwać opóźniającego się kredytobiorcę do spłaty wyznaczając mu termin nie krótszy niż 14 dni na zapłatę oraz winien poinformować kredytobiorcę iż może złożyć wniosek o restrukturyzację zadłużenia. Godzi się jednak zauważyć, iż mocą tego przepisu ustawodawca nie uzależnił możliwości dokonania wypowiedzenia umowy od dokonania ww. czynności. Strona powodowa zestawieniem na k. 85-86 oraz dowodem doręczenia korespondencji na k. 89 akt wykazała, że pozwanej przed wypowiedzeniem doręczono wezwanie do zapłaty. Korespondencję tą w dniu 26 08 2016r. odebrał M. M. – mąż pozwanej.

Jeśli chodzi o treść umowy kredytu to w § 8 dotyczącym wypowiedzenia umowy kredytowej nie znajduje się zapis z mocy którego, bank byłby zobligowany do wysłania dłużnikowi wysłania wezwania, zanim bank wypowie umowę. Z treści §8 ust. 1 umowy (k. 38) wynika, iż bank może wypowiedzieć umowę w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu, tzn. w razie zaprzestania spłacania rat. Wezwanie do zapłaty nie jest tu przez umowę przewidziane. Mimo to bank wezwanie wysłał – zob. k. 89 akt. Ponieważ pozwana nie spłaciła zadłużenia powstałego na dzień wezwania, to bank umowę pozwanej wypowiedział pismem z dnia 5 10 2016 – k. 44. Pismo to doręczono pozwanej (odbior pokwitował mąż) w dniu 17 10 2017r. – k. 45-46 i 87-88 akt. Skutek wypowiedziana nastąpił po upływie 30 dni zgodnie z § 8 ust. 3 i 4 umowy; zawiadomienie o wypowiedzeniu wysłano listem poleconym. W takim przypadku kredytobiorca jest zobowiązany do spłaty całego zadłużenia wraz z odsetkami i prowizjami – tak § 8 ust. 5 umowy. Roszczenie stało się zatem wymagalne. Wielkości zadłużenia została wykazana przez bank dokumentem na k. 91akt. Wynika z niego, że na poczet kapitału pozwana wpłaciła kolejno: 709,17 zł, 765,95 zł, 772,41 zł, 828,50 zł, zaś na poczet odsetek od kredytu wpłaciła 838,12 zł, 781,34 zł, 774,88 zł, 718,79 zł, a tytułem kolejnej raty odsetek w kwocie 761,37 zł wpłaciła 108,35 zł. Nastąpiło to do dnia 2 kwietnia 2016r.. Potem pozwana nie wywiązywała się już ze swojego zobowiązania i nie dokonała już żadnej wpłaty na rzecz poprzednika powoda. Bank miał więc prawo wypowiedzieć umowę, bowiem tym samym pozwana nie dotrzymała warunków udzielenia kredytu. W ocenie sądu dokonując wypowiedzenia umowy Bank (...) SA nie nadużył swojego prawa podmiotowego. Bank

skorzystał z zapisu umowy zawartej przez strony. Strony ustaliły jaki jest skutek niewywiązywania się z obowiązku spłaty rat przez kredytobiorcę. Dokonanie wypowiedzenia nie było sprzeczne z art. 5 kc. Zdaniem sądu spełnione zostały postanowienia z § 8 umowy pozwalające dokonać wypowiedzenia, bowiem – jak wynika z k. 91 akt - pozwana zaprzestała spłacać kredyt w kwietniu 2016r., zaś wypowiedzenie umowy nastąpiło w październiku 2016r. Przez te sześć miesięcy pozwana nie dokonała na rzecz kredytodawcy żadnej wpłaty. Suma opłat związanych z wysłanymi pismami do pozwanej wyniosła 150 zł.

W toku procesu pozwana pozostała bierna dowodowo. Jej aktywność ograniczyła się do wniesienia odpowiedzi na pozew. Jak wyżej wspomniano pozwana nie ustosunkowała się do dokumentu na k. 91 akt i dowodów doręczenia pism przedsądowych, zatem sąd uznał iż tych okoliczności już nie kwestionowała.

Mając to na uwadze sąd przyjął, że fakty mające znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy zostały dostatecznie wyjaśnione.

Konsekwencją powyższego było uznanie, że zobowiązanie pozwanej z tytułu umowy kredytu wraz z odsetkami umownymi – w tym odsetkami od należności przeterminowanych (odsetki oznaczone w § 7 ust. 2 i 3 umowy) wynosiło na dzień orzekania – 98.679,35 zł.

Następstwo prawne powoda nie nasuwało wątpliwości. Część majątku Banku (...) SA przeniesiono (zorganizowaną część przedsiębiorstwa) na powodowy (...) Bank SA i wynika to z treści KRS jak też dokumentów na k. 50-71 akt. Nowy wierzyciel ujawnił się pozwanej i wezwał ją do zapłaty – k. k. 47 i 49.

Odsetki umowne od kwoty 90.221,29 zł (bez skapitalizowanych odsetek na sumę 8308,06 zł), o które strony się umówiły § 7 ust. 2 umowy, równe są czterokrotności stopu kredytu lombardowego NBP. Z uwagi na obecne brzmienie przepisu art. 481§2¹ oraz §2² kodeksu cywilnego należało zastrzec, iż odsetki te nie mogą wynieść więcej niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym (odsetki maksymalne).

Mając wszystko powyższe na uwadze żądanie uwzględniono na mocy art. 471 kc i art.720 kc w zw. z § 7 i 8 umowy oraz na mocy art. 359 k.c., 481 k.c. i 482 kc.

O powyższym Sąd orzekł w pkt 1 wyroku.

Sąd w punkcie 2 wyroku oddalił powództwo co do żądania odsetek za 1 dzień. W pozwie (k. 2v) powód dochodził ich od 7 lutego 2017r., natomiast w piśmie z 8 02 2017 (k. 14) podał, że domaga się ich od dnia 8 lutego 2017r. Ponieważ nie cofnął żądania co do tego jednego dnia, a poza sporem było, iż ich już się nie domagał (bo tak wyraźnie wskazano w piśmie na k. 14 akt), to w zakresie żądania zasądzenia odsetek za ten jeden dzień powództwo oddalono.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

Na zasadzoną w punkcie 3 kwotę kosztów składają się: opłata od pozwu 1234 zł i opłata uzupełniająca 3700 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł i tytułem kosztów zastępstwa procesowego kwota 5.400 zł. O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia MS z dnia 22 X 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (DZ. U. 2015.1804) zmienionego rozporządzeniem MS z dnia 3 X 2016r. (Dz.U. 2016.1667).